

Handreiking voorkom achteruitrijden

Inleiding

Verkeersveiligheid is voor afvalinzamelaars van groot belang.

In een aantal situaties is er extra aandacht zinvol om de veiligheid van andere verkeersdeelnemers rondom de inzamelvoertuigen te waarborgen.

Huisvuil inzameling in woonwijken

Bij het inzamelen van verschillende huisvuilfracties is verkeersveiligheid een belangrijk punt van aandacht.

De inzameling van huisvuil fracties in woonwijken kan plaats vinden door middel van rolcontainers in diverse maten, zakken, ondergrondse containers, wijkcontainers, city-bins en los als (grof) afval en snoei-tuin afval.

In de afgelopen jaren is er steeds meer verscheidenheid in soorten en verpakkingen van huisvuil ontstaan. Daarnaast heeft de invoering van Diftar ertoe geleid dat (waardevolle) goed recyclebare afvalstromen zoals Papier, PMD en GFT gratis bij de burgers opgehaald worden en de burger alleen nog betaald voor het restafval.

Voor al deze afvalstromen en inzamelvormen hebben de inzamelaars verschillende soorten voertuigen tot de beschikking die afhankelijk van het soort afval en de inzamelvorm bezet zijn met één of meer personen.

Woonwijken verschillen in opzet van het stratenplan met wel of niet aanwezige fiets- en looppaden en de aanwezige voorzieningen in de wijk zoals sport- en spel voorzieningen, scholen en winkels.

Om de verkeersveiligheid voor het inzamelpersoneel en de burgers in deze woonomgeving zoveel mogelijk te waarborgen is het van belang om verkeershandelingen die gevaar kunnen opleveren zoals achteruitrijden, manoeuvreren of keren zoveel mogelijk te beperken.

Inzameling in voetgangersgebieden

Bij de afvalinzameling in Nederland is het gebruikelijk om in winkelgebieden de winkelstraat te bedienen op momenten dat er weinig winkelend publiek is, op hetzelfde moment vindt meestal de bevoorrading van de winkels plaats. Op deze momenten is het mogelijk om de winkelstraat als 1 richtingsverkeer te gebruiken zodat er geen achteruitrijden of manoeuvreren nodig is.

Verkeersveiligheid in de Arbocatalogus Afvalbranche

Om het gesprek met gemeenten over verkeersveiligheid aan te gaan, is het zinvol om daar als achtergrondinformatie in de Arbocatalogus Afvalbranche aandacht aan te geven.

Momenteel worden in de Arbocatalogus Afvalbranche onderstaande maatregelen genoemd om verkeersrisico's bij afvalinzameling op de openbare weg te beheersen.

- Beschrijven verkeer en maatregelen in RI&E
- Dragen zichtkleding door afvalinzamelaars
- Opleiden chauffeurs en machinisten
- Voorlichten over verkeersrisico's
- Stellen eisen aan voertuigen en containers
- Communiceren en alarmeren langs openbare weg
- Gebruiken alarmering en spiegels of camera's op voertuigen
- Treffen voorzieningen voor bedrijfshulpverlening
- Onderhouden en afstellen arbeidsmiddelen
- Opstellen BHV-plan
- Organiseren bedrijfshulpverlening
- Toepassen instructie veilig gebruiken treeplank van kraakperswagen
- Gebruiken veiligheidsschoeisel, handschoenen en veiligheidshelm

Het bepreken van achteruitrijden en manoeuvreren kan worden gerealiseerd door een aantal van de volgende aspecten te beoordelen en er acties op uit te zetten.

Voorbeelden om achteruitrijden en manoeuvreren in inzamelroutes te voorkomen of verminderen, zijn te verdelen in de volgende 7 categorieën:

1. Inrichting nieuwe woonwijken en aanpassingen meenemen bij onderhoud van bestaande straten
2. Ontwerpen en vaststellen van inzamelroutes en planningen
3. Specifieke aanbodplaatsen huisvuil aanleggen en kenmerken
4. Zorgvuldig inpassen van ondergrondse containers incl. veiligheid bij lediging ervan
5. Doorgang inzamelvoertuigen mogelijk maken bij verkeersafzettingen
6. Werkwijze bij manoeuvreren en achteruitrij situaties die niet te vermijden zijn
7. Inzamelroutes beoordelen en daar waar mogelijk herzien bij aanbesteding van inzameling

Goede voorbeelden van bovenstaande 7 categorieën zijn:

1. Inrichting van wijken:

- Bij het ontwikkelen van nieuwe (woon)wijken rekening houden met bereikbaarheid en het voorkomen van achteruitrijden en manoeuvreren door grote voertuigen. Zorg dat ze vooruitrijdend weg kunnen.
- Bekijk of er verbeteringen en aanpassingen kunnen worden doorgevoerd bij (groot) onderhoud aan wegen in wijken waarbij maatregelen worden geïmplementeerd om achteruitrijden en manoeuvreren door grote voertuigen te voorkomen.
- Voorkom oversteken van fietspaden langs de weg realiseer daar waar mogelijk een opstelstrook voor inzamelmiddelen.
- Bij verzamelplaatsen van inzamelmiddelen de overgang tussen de weg en de verzamelplaats obstakel vrij (stoepranden / drempels) uitvoeren.
naar boven

2. Ontwerpen en vaststellen van inzamelroutes en planningen

- In de rijroute voor huisvuil inzameling doodlopende straten en/of te krappe straten vermijden. Bij doodlopende of geblokkeerde straten kunnen de burgers worden gevraagd / verplicht om de inzamelmiddelen aan het begin van de straat aan te bieden. Veelal is hier al ruimte voor aanwezig of kan dat met een kleine aanpassing worden gefaciliteerd.
- Op brede doorgaande wegen niet 2-zijdig inzamelen (dat voorkomt overstekende beladers) op de weg. Oplossingen: de straat in 2 richtingen in de route opnemen of alle container aan 1 kant aanbieden.
- Bij fietspaden langs de weg beoordelen of de aanbodplaats op een strook tussen de weg en het fietspad mogelijk is, anders aanbodplaats achter het fietspad waarbij beladers het fietspad moeten oversteken.
- Route dusdanig ontwerpen dat steeds vooruit en rond gereden kan worden waardoor steeds aan de rechterzijde van de wagen de inzamelmiddelen opgepakt kunnen worden.
naar boven

3. Specifieke aanbodplaatsen huisvuil aanleggen en kenmerken

- In wijken wordt het huisvuil inzamelmiddel aan de weg gezet en de inzamelaar regelt dat deze ter plaats gelegd wordt. Veelal zijn er geen of beperkte regels in de plaatselijke verordeningen opgenomen over de plaats en tijd van aanbieden van huisvuil door de burgers. Om het aantal keren stoppen en optrekken van inzamelvoertuigen te minimaliseren en ook het rijden in te krappe of moeilijk toegankelijke straatjes te voorkomen zijn aangewezen aanbodplaatsen van afval inzamelmiddelen een oplossing. Deze aanbodplaatsen zijn goed en veilig te benaderen voor de inzamelvoertuigen en voor de burgers op een redelijke korte loopafstand van de woning. De aanbodplaatsen kunnen worden aangeduid met bedrukte stoeptegels en/of borden.
- Bij hoogbouw wordt soms gebruik gemaakt van (gebouw gebonden) verplaatsbare verzamelcontainers voor de verschillende huisvuilfracties. Zorg dat deze verzamelcontainers in of nabij het gebouw goed door het voertuig te benaderen zijn en over een zo kort mogelijke afstand verplaatst hoeven te worden. Zorg voor een obstakel vrije rijroute voor verplaatsen van deze verzamelcontainers en parkeerverbod op de straat waar het inzamelvoertuig kan staan om deze containers te legen.
naar boven

4. Zorgvuldig inpassen locaties van ondergrondse containers incl. veiligheid bij lediging ervan

- Ondergrondse afval verzamelcontainers staan in wijken zodat burgers hier hun afval zelf in kunnen deponeren. Het legen van deze ondergrondse verzamelcontainers gebeurt met een autolaadkraan, Om dit hijs en loswerk veilig te kunnen doen is het van belang dat de autolaadkraan een goede optelplaats heeft nabij de (groep van) ondergrondse containers en dat de werkplek afgezet kan worden voor voetgangers, fietsers en ander verkeer tijdens het hijsen en de lediging. Hou hier rekening mee bij het aanwijzen van plekken voor ondergrondse containers en de aanleg van parkeerplaatsen, voet- en fietspaden er omheen.
naar boven

5. Doorgang inzamelvoertuigen mogelijk maken bij verkeersafzettingen

- Woonwijken kennen vaak obstakels om doorgaand (sluip)verkeer door de wijken te belemmeren. Voor inzamelvoertuigen vormen deze obstakels vaak een belemmering om rechtdoor door de wijk een

inzamelronde uit te voeren. Als Inzamelvoertuigen middelen en ontheffingen krijgen om deze obstakels wel te kunnen passeren dan wordt de ronde veiliger. Denk aan sleutels of badges om paaltjes te kunnen laten zakken of ontheffingen om bus-sluizen en verboden in te rijden doorsteken te mogen passeren.
naar boven

6. Werkwijze bij manoeuvreren en achteruitrij situaties die niet te vermijden zijn

- Voertuigen zijn voorzien van technische hulpmiddelen om achteruitrijden en manoeuvreren zo veilig mogelijk te doen. Dit zijn zichtsystemen zoals spiegels en camera's en waarschuwingssystemen zoals waarschuwingsslampen en geluidssignalen bij achteruitrijden.
- Inzamelaars zorgen ervoor dat hun personeel een goede instructie (voorbeeld instructiekaart gidsen bij achteruitrijden) heeft gehad om een achteruitrijdend voertuig veilig te kunnen begeleiden. Hierbij kan het personeel ook aanwijzingen geven aan andere weggebruikers t.b.v. de veiligheid. Mogelijk kan dit leiden tot discussies en agressie van burgers richting het begeleidende personeel. Bij dergelijke voorvallen is het verstandig dat officiële toezichthouders (Politie, BOA's en verkeersregelaars) er van overtuigd zijn dat begeleidend personeel dit doet voor de veiligheid van het verkeer en om het oponthoud voor iedereen te beperken en dit meeneemt bij een eventueel incident.
naar boven

7. Inzamelroutes beoordelen en daar waar mogelijk herzien bij aanbesteding van inzameling

- Als een gemeente de inzameling van het huisvuil aanbesteedt is dat een goed moment om in de voorbereiding ervan de wijze van inzameling en de veiligheid van de rijroutes te evalueren.
- Dit kan worden gedaan door een inventarisatie te maken van zogenaamde risico gebieden in de wijken waar een voertuig zou moeten manoeuvreren / achteruitrijden of waar ander kritische omgeving factoren kunnen spelen zoals scholen en kinderopvang locaties, ziekenhuizen / verzorgingshuizen, winkelcentra, doorgaande wegen met 2-zijdige inzameling en filevorming in lokale spitsuren. Neem in de aanpak van deze risico gebieden te uitvoerende inzamelaar mee in de gewenste oplossing voor deze risico's.
- Bij overgang van een inzamelcontract naar een andere uitvoerder worden de bekende specifieke verkeersrisico's in de inzamelroutes meegenomen en gedeeld met de nieuwe uitvoerder.
naar boven

Source URL: <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/handreiking-voorkom-achteruitrijden>